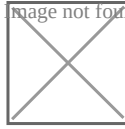

Η ηθική της γλώσσας

/ [Πεμπτουσία](#)

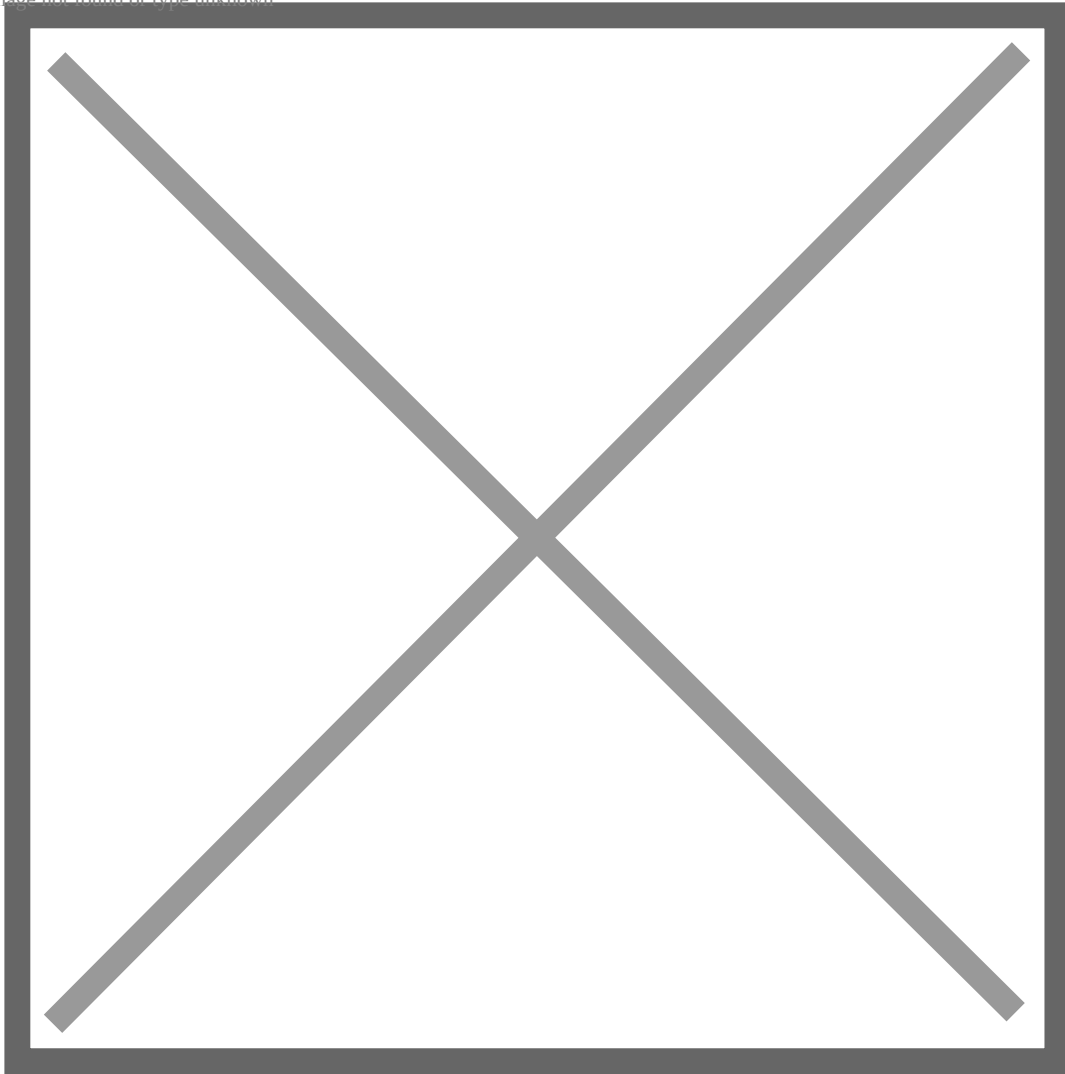
Image not found or type unknown

«Μη δη καταισχύνης την γλώτταν ποίησον αξίαν του παρακαλουμένου Θεού».

Λόγια του Ιωάννου του Χρυσοστόμου για τη γλώσσα. Δηλώνουν, από μία διαφορετική σκοπιά από εκείνη του γλωσσολόγου, τη διάσταση της γλώσσας ως αξίας. Μην ντροπιάζεις τη γλώσσα, λέει ο Χρυσόστομος. Κάνε την αξία του Θεού στον οποίον απευθύνεσαι με τη γλώσσα. Τίμησε δηλαδή με τη γλώσσα Αυτόν που σου έδωσε τη δυνατότητα να εκφράζεσαι γλωσσικά, τον Δημιουργό σου. Μία μορφή «ηθικής της γλώσσας». Η γλώσσα είναι μοναδικό χάρισμα του έμφρονος όντος, του ανθρώπου. Δεν μπορείς, λοιπόν, να την απαξιώνεις, να την μειώνεις, με οποιονδήποτε τρόπο και για οποιονδήποτε λόγο.

Image not found or type unknown

Τίμησε τη γλώσσα ως αξία: αξία ύπαρξης, αξία ταυτότητας, αξία καταγωγής, αξία εθνική, αξία προσωπική, ως βασικό χαρακτηριστικό της ιδιοπροσωπίας σου ως όντος, δηλαδή ως ανθρώπου, και ως συγκεκριμένου προσώπου. Γιατί υπάρχουν μέσα από τη γλωσσική σου επικοινωνία. Και η επικοινωνία σου πρέπει να έχει ένα ήθος, που να μη μειώνει εσένα ως πρόσωπο και τον Θεό τον ίδιο που σου χάρισε αυτή τη δυνατότητα, για να μπορείς σε συνδυασμό με τη διανοητική σου ικανότητα να τιμάς και τον εαυτό σου και Εκείνον πού σου την δώρισε.

Η γλώσσα στη χρήση της και ως μέσο επικοινωνίας με τον Θεό -μέσω κυρίως της προσευχής, αλλά και της λατρείας στην Εκκλησία- αξίζει μία ιδιαίτερη τιμή ως ελάχιστη ανταπόδοση και αναγνώριση στη μεγάλη δωρεά προς τον άνθρωπο, τη δωρεά της γλώσσας.

Υπάρχει όμως και μία άλλη πλευρά της ηθικής της γλώσσας: η εντιμότητα της επικοινωνίας. Η γλώσσα δηλαδή είναι εξ ορισμού «συνάντηση ανθρώπου με άνθρωπο». Για να επικοινωνήσεις, κοινωνείς μηνύματα, που πρόθεσή σου είναι να

αποκαλύψουν κάποιες σκέψεις σου ή να κατανοήσεις τις σκέψεις (διαπιστώσεις, ερωτήματα, απαντήσεις, αιτήματα κ.λπ.) των άλλων. Αυτό γεννά και ορισμένες επικοινωνιακές υποχρεώσεις: ειλικρίνειας, σαφήνειας, ευπρέπειας, καλοπροαίρετης ερμηνείας. Αν, αντιθέτως, αντί να αποκαλύπτεις συγκαλύπτεις τις σκέψεις και τις προθέσεις σου, τότε παραβιάζεται η ηθική της επικοινωνίας και τραυματίζεται το ήθος της γλώσσας, αλλά και η αξιοπρέπεια και η αξιοπιστία του ομιλητή. Τότε η επικοινωνία είναι οριστικά ματαιωμένη και η συνάντηση αναπότρεπτα προδομένη.

πηγή: Γεωργίου Μπαμπινιώτη, Καθηγ. Παν/μίου Αθηνών, «Διαλογισμοί για τη γλώσσα και τη γλώσσα μας», σ. 82-84, εκδ. Καστανιώτη